

INNHOOLD

Er det vits i å fundere over livets store spørsmål?
– et forord 8

FINNES SANNHET?

1 Er det ikke arrogant å si at du har rett og andre
tar feil? 12
Christian Rasmussen

FINNES GUD?

2 Finnes det bevis for Guds eksistens? 18
Daniel Joachim Kleiven

3 Hvis Gud finnes, hvorfor gjør han seg ikke mer
synlig for oss? 24
Espen Ottosen

4 Kan jeg tro på både Gud og vitenskap? 29
Ben David Normann

5 Trenger vi Gud når vi har evolusjon? 35
Karl-Johan Kjøde

HVEM ER GUD?

- 6** Hvordan kan Gud være både en og tre? 42
Martin Jakobsen
- 7** Hvorfor skal vi tro at Jesus er Gud, og ikke bare et vanlig menneske? 46
Ole Jakob Filtvedt
- 8** Hvorfor måtte Jesus dø? Kunne ikke Gud bare tilgitt oss? 50
Jon Romuld Håversen
- 9** Hvordan kan Gud være god når verden er full av ondskap? 56
Margunn Serigstad Dahle
- 10** Hvorfor er Gud så krigersk i Det gamle testamentet? 61
Olof Edsinger
- 11** Det finnes så mange religioner, hvorfor skal jeg tro på akkurat kristendommen? 66
Elizabeth Severinsen
- 12** Hvordan kan Gud være god når han lar noen ende i helvete? 71
Michael Ots

HVA ER GREIA MED BIBELEN?

- 13** Er ikke evangeliene bare fortellinger som mennesker har funnet på? 78
Hans J. Sagrusten
- 14** Tror du på hele Bibelen eller plukker du ut det du ikke liker? 83
Ingebjørg Nandrup

- 15** Hvordan kan folk tro at Jesus gikk på vannet og sto opp fra de døde? 87
Leif Egil Reve

BETYR DET NOE FOR LIVET?

- 16** Hvorfor skal jeg tro når jeg ikke føler at jeg trenger det? 94
Tonje Fyhn
- 17** Hvorfor skal Gud absolutt mene noe om min seksualitet? 98
Rune Tobiassen
- 18** Hva er problemet med abort og aktiv dødshjelp? 104
Helene Pederstad Øien
- 19** Det er blitt gjort så mye ondt i Guds navn, er det ikke på tide å kutte ut religion? 110
Lisa Rom Boye
- 20** Hva er egentlig meningen med livet? 115
Ingvild Hellenes

Hva gjør jeg nå? – et etterord 120

Sluttnoter 122

Litt om forfatterne 124

Tusen takk! 127

Er det vits i å fundere over livets store spørsmål?

– ET FORORD

V i mennesker har veldig mye til felles. Et av fellestrekkene er at vi stiller spørsmål: de er blant våre viktigste verktøy. Vi stiller spørsmål for å lære om virkeligheten. Fireåringen tar det helt ut:

Mamma: Nå skal vi ta på skoene.

Edvard 4 år: Hvorfor det?

Mamma: Fordi vi skal ut og leke.

Edvard 4 år: Hvorfor det?

Og sånn kan det holde på. Vi stiller spørsmål for å bli kjent: «Hva gjør du på fritiden?» Vi stiller spørsmål fordi vi bryr oss om dem vi er glad i: «Hvordan går det egentlig med deg?» Vi stiller spørsmål for å kritisere noen vi er uenige med: «Hvordan kan du si noe sånt?»

Spørsmål kan være morsomme og spennende, men spørsmål kan også oppleves overveldende og kvelende. Spørsmål kan kaste deg ut i uvisshet: Finnes det en mening med livet? eller: Finnes du egentlig, Gud?

Kanskje har du noen spørsmål som stadig kommer tilbake til deg, som: Er det jeg tror på sant? Hva skjer når jeg dør?

Jeg tror ikke det er nødvendig å skyve slike spørsmål unna. Vi kan søke svar. Men finnes det egentlig svar? Av og til er vi kanskje mer pessimistiske enn vi har grunn til. Selv om vi ikke finner forklaring på alle spørsmål, finnes det faktisk gode svar på mer enn vi ofte tror. Hvis vi tør å lete etter dem.

Spørsmålene i denne boken er inspirert av «Grill en kristen»-arrangementer rundt om i Norge. På «Grill en kristen» sitter et panel foran en gjeng elever eller studenter, og alle i salen kan spørre om det de lurer på ved kristen tro. Vi har tatt med varianter av de mest vanlige spørsmålene på disse arrangementene, i tillegg til noen som stilles litt sjeldnere.

Alle som skriver i denne boken har en kristen tro. Vi skriver fordi vi tror at Jesus er gode nyheter for alle mennesker, uansett hvem du er og hva du tror på. Vi skriver fordi vi vet at disse spørsmålene blir stilt både av folk som er nysgjerrige på kristen tro, og av folk som har vært kristne hele livet. Vi er ikke nødvendigvis helt enige i alt, kristne tenker også forskjellig om ting. Derfor gir ikke boken et fullstendig svar på hva kristen tro er, men fungerer mer som en introduksjon til en del temaer. Tekstene i boken er korte og har forslag etter hver tekst til steder du kan gå hvis du vil finne ut mer. Noen av tingene som står her vil sikkert provosere deg, andre ting vil gi mer mening. Å være skeptisk er positivt, det betyr at du ikke faller til ro før du har kommet nærmere sannheten.

Jeg håper du vil lese denne boken, enten du sluker den hel, leser to-tre kapitler eller skummer gjennom oppsummeringene. Jeg håper du vil engasjeres til å stille spørsmål, til å ta med deg en holdning som er åpen for at det kanskje er noe å finne der ute. Hvorfor? Fordi svar på livets store spørsmål kan forandre deg.

Ingvild Hellenes

**FINNES
SANNHET?**

1

Er det ikke arrogant å si at du har rett og andre tar feil?

AV CHRISTIAN RASMUSSEN

De fleste av oss har møtt en arrogant person en gang. En som absolutt ikke er interessert i å høre hva du har å si, og som ser ut til å ha alle svarene før samtalen har startet. En som alltid skal ha rett i alt, og får deg til å føle deg dum hvis du mener noe annet. Å uttrykke meningene sine på en arrogant måte er en sikker vei til å støte folk fra seg. Men er det også sånn at det å ha en mening i seg selv er arrogant?

SANNHET ER GODT OG MENINGSFYLT

Jeg tror at vi alle ville fått store problemer hvis det å ha, og uttrykke, et

standpunkt er arrogant. Det ville rett og slett sette en stopper for all samtale og fjerne grunnlaget for enhver diskusjon. Er den politiske venstrefløyen arrogant når den hevder at høyrefløyen tar feil – og omvendt? Så klart ikke. De representerer kun ulike politiske oppfatninger.

Livet er sånn at vi stadig må mene noe om ting. Er det for eksempel arrogant hvis jeg sier til sønnen min at han tar feil når han påstår at midnatt er fornuftig sengetid for en 7-åring? Eller, for å ta et litt mer alvorlig eksempel: Hva hvis jeg sier til en rasist at han har et diskriminerende og fryktbasert menneskesyn? Hvis du ikke synes at det er arrogant, hva er grunnen til det? Svaret er nok enkelt: Du mener at noe er sant, og at noe ikke er sant. Du mener at noe er rett, og at noe er galt.

For å se det fra en annen vinkel: Å være overbevist om noe du mener er viktig, men å ikke ville fortelle det til andre – å mene at andre mennesker ikke er verdt å fortelle sannheten til, det er etter min mening virkelig arrogant. Det er godt for sønnen min at jeg våger å motsi ham, ellers ville han raskt anta at jeg ikke bryr meg om ham. Det er godt for rasisten, og samfunnet for øvrig, at rasisten blir motsagt. Å la mennesker velge frykt og hat uimotsagt innebærer langt på vei å gi dem opp, og det er det motsatte av å respektere dem.

Derfor må det faktisk bety noe hva folk holder for sant. Veldig få ville vel finne på å si til en rasist: «Du har din sannhet, og det er godt for deg. Jeg har min egen sannhet.» Nei, sannhet betyr noe.

SANNHETEN EKSKLUDERER

Hvis vi mener at noe er sant, da mener vi også at noe annet er usant. Sannhet er per definisjon ekskluderende. Sannheten vil alltid utelukke usanne alternativer. Noen enkle eksempler: Hvis vi sier at $2 + 2$ er 4, så ekskluderer vi 5, 6 og alle andre svar. Eller hvis jeg sier at Oslo er hovedstaden i Norge, så har jeg dermed også sagt at den ikke er hovedstaden i Danmark eller Sverige.

Sånn må det nesten også være når det gjelder religion og tro. I Norge har vi heldigvis alle rett til å tro hva vi vil, men vi kan ikke alle ha rett i det vi tror hvis våre oppfatninger logisk motsier hverandre. Ateistens tro ekskluderer teisme og omvendt. Gud kan ikke både være treenig, som den

kristne vil si, og ikke-treenig, som jøden og muslimen vil si. Sannhetsytringer ekskluderer alltid.

ER JESUS SANNHETEN?

Nå påstår ikke jeg at vi kan vite at kristendommen er sann på samme måte som 2+2 er 4. Men Jesus fra Nasaret sier om seg selv at han er veien, sannheten og livet, og at ingen kommer til Faderen uten ved ham. Du finner det i Johannesevangeliet kapittel 14, vers 6. For noen er Jesus nærmest irriterende ekskluderende. Ingen kommer til Gud Faderen uten ved ham, sier han jo. Jesus er radikal i sin eksklusive tale om seg selv. Han går ikke med på at alle veier fører til Gud. Samtidig er han så enormt inkluderende. Han sier at han er tilgjengelig for alle, og selv menneskene som alle andre forakter blir innbudt til å være med i Guds gode fellesskap, bare ved å si ja takk. Jesus er heller ikke arrogant, han forteller mennesker sannheten, men han gjør det ikke ved å la folk føle seg små og dumme. Han tar folk på alvor. Jesus er like inkluderende som han er ekskluderende, for alle. Han inviterer alle til å tro på ham og følge ham.

SANNHET KAN UTFORSKES

Eksistensiell sannhet skal si noe om hvor vi kommer fra, hva meningen med livet er, hvordan vi skal leve det og hva målet er. Hvert enkelt av disse svarene bør selvfølgelig være innbyrdes sammenhengende og gi mening logisk. De bør også holde vann historisk og vitenskapelig, og oppleves relevante i livet. Vi må derfor tørre å utforske livets store spørsmål, også ved å snakke om sannhetsoppfatningene våre med folk som mener noe annet. Jeg har stor respekt for andre som tror annerledes enn meg, og som tør å stå for noe. Toleranse, som etter min mening er det motsatte av arroganse, innebærer å tåle og respektere andres oppfatninger selv når de strider mot mine egne. Og å møte folk til en ærlig diskusjon vil si å ta påstandene deres alvorlig. Ved å vurdere dem, gruble på dem og være villig til å skifte oppfatning selv.

Jeg vil derfor gjerne utfordre deg til å utforske om Jesus er troverdig når han sier at han er sannheten. Ta ham seriøst. Les, om ikke alle, så i

hvert fall ett av evangeliene i Det nye testamentet, og spør deg selv hvem det sier at Jesus er. Når du har gjort det, kan du spørre deg selv hvem du sier at Jesus er. Er han en sinnssyk fantast eller lyver han med fullt overlegg? Eller er det en mulighet for at han er den han sier at han er?

KORT SAGT

Jeg mener ikke at det er arrogant å si at du har rett og andre tar feil. Det blir absurd hvis det å ha og uttrykke en oppfatning er arroganse, bare fordi andre har en annen oppfatning. Det er tvert imot arrogant å være overbevist om noe du synes er sant og viktig, men tenke at andre mennesker ikke er verd at du forteller dem sannheten. Det er heller ikke uvesentlig hva folk holder for sant – for deres egen og andres skyld.

Vi kan ikke hevde at noe som helst er sant uten samtidig å ekskludere alt annet som usant. Sannhet er per definisjon ekskluderende. Sånn er det også med Jesus. Han hevder at han er sannheten. Sannheten om hvorfor vi er til, hva vi er til for og hva alt går i retning av. Han snakker eksklusivt om seg selv, men på en svært inklusiv måte, for alle er ønsket og elsket av ham.

REDAKSJONEN ANBEFALER

Kristen med god grunn – Stefan Gustavsson

True for You, But Not for Me – Paul Copan